

Opozorilo o ESE-napravah

dr. Boris Žitnik,
predsednik SIST/TC STZ Strelvodna zaščita

Problematika ESE-sistemov strelvodne zaščite (aktivni strelvodni) oziroma njena primernost je bila obravnavana že v lanskih Sporočilih 2007-05 in že takrat je odbor SIST/TC STZ Strelvodna zaščita izrazil svoje nasprotujoče mnenje. Slovenski inštitut za standardizacijo je s polnopravnim članstvom v CENELEC potrdil, da bo ravnal po načelih evropske standardizacije, k takemu delovanju pa Slovenijo obvezuje tudi njeno članstvo v Evropski uniji.

Zato bi v imenu tehničnega odbora SIST/TC STZ ponovno opozoril na nekaj bistvenih dejstev:

- na področju dela SIST/TC STZ Strelvodna zaščita so kot slovenski nacionalni standardi privzeti vsi evropski standardi (nova skupina SIST EN 62305 iz leta 2006),
- tehnični odbor SIST/TC STZ je sprejel sklep, da aktivni strelvodni v skladu z veljavnimi slovenskimi standardi na področju strelvodne zaščite ne predstavljajo dovolj učinkovite samostojne zaščite pred delovanjem strele (sklep št. STZ-13/5, nihče od prisotnih ni glasoval proti),
- pripravljena sta Pravilnik o zaščiti stavb pred delovanjem strele in pripadajoča tehnična smernica, ki je bila že poslana v notifikacijo v Bruselj. Pravilnik in smernica temeljita na sprejetih evropskih standardih (SIST EN 62305),
- strokovna javnost v Sloveniji in SIST/TC STZ sta se jasno opredelila, da je francoski standard za ESE strelvodne naprave v nasprotju s sprejetimi evropskimi standardi.

Poleg vseh zgoraj navedenih dejstev je Slovenski inštitut za standardizacijo pridobil nedvoumno mnenje in potrditev od CENELEC (tehnični direktor Jean-Paul Vetsuypens in predsednik CLC/TC 81X prof. Christian Bouqueneau), **da je francoski nacionalni standard NF C-102 (ESE standard) v več bistvenih točkah v nasprotju z IEC/EN standardom 62305.** Prav tako morajo biti v skladu z zahtevo CENELEC vsi nacionalni standardi za zaščito pred delovanjem strele, ki so v nasprotju s standardi EN, umaknjeni v najkrajšem času oziroma najpozneje do 1. februarja 2009. "Edino na ta način se lahko vzdržuje in ohrani visoka kredibilnost CENELEC, na katero smo lahko posebej ponosni," so še zapisali v odgovoru.

V odgovoru so tudi posebej navedli, da je podoben postopek glede ESE-naprav potekal v ZDA (standardi NFPA in IEEE), ki pa se je končal tako, da je sodišče (District court of Arizona) presodilo, da morajo ponudniki ESE-naprav umakniti celotno reklamno gradivo – in še več, prepovedano jim je bilo oglaševanje povečane učinkovitosti ESE-lovilcev glede na klasične palične lovilce.

Dejstvo je, da bodo morali biti standardi za ESE preklicani oziroma umaknjeni iz uporabe. V Sloveniji bo za področje zaščite pred delovanjem strele veljal novi pravilnik (predvidoma v začetku leta 2009), ki temelji na sprejetih evropskih standardih.

Glede na navedeno menim, da ni potrebno oziroma da je lahko celo škodljivo in v nasprotju s stališči CENELEC, ki ga SIST v Sloveniji zastopa, da se v Sporočilih ponovno odpre razprava oziroma celo reklamiranje ESE-naprav. To je v vsakem primeru zavajanje in zelo škodi ugledu SIST in glasila Sporočila. Strokovni javnosti je namreč povsem napačno sporočeno, da v SIST, ki je odgovoren za sprejemanje, tolmačenje in prodajo standardov, ni enotnosti glede njihove uporabe. Posledica je zmeda med uporabniki standardov in s tem možnost sprejemanja napačnih odločitev.